

ΩΔΗ ΤΙΜΗΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Υπό: Δημητρίου Παν. Τόρβα

Νύμφη Θεών πολύφερτη, θαλασσογεννημένη,
κόρη της γης και τ' ουρανού, του Κρόνου λατρεμένη,
στο "άντρο" Σου, στα σπλάχνα Σου, μεγάλωσες το Δία,
ΣΥΜΒΟΛΟ αιώνιο, "δώρο Σου", σ' Όλυμπο κι Ολυμπία!

Είσαι η "ΠΡΩΤΗ ΒΗΘΛΕΕΜ", που μέσα στη σπηλιά Σου
ήχησαν και πρωτάκουσες τα ουράνια "ΩΣΑΝΑ ΣΟΥ",
όταν από τη μάνα γή ξεπρόβαλε ο Δίας
ο μυθικός δημιουργός της Θείας δυναστείας!

Στο ΚΕΝΤΡΟ, στη Μεσόγειο, με τρεις ηπείρους γύρω,
σ' έστησαν χθόνιοι Θεοί, γεμάτη Θείο μύρο,
πνοές με χίλια αρώματα και χρώματα μυριάδες,
μάγεμα που θα "ζήλευαν" τ' αστέρια, οι πλειάδες!!!

Γύρω Σου θαύματα επτά, μα μέσα Σου χιλιάδες:
στους κόρφους Σου και στα βουνά, στους λόφους, στις πεδιάδες...

**Σ' αυτή τη γη την ιερή, - κήπο των αρωμάτων -
φωλιάζει ένας θησαυρός, ατέλειωτων θαυμάτων!!!**

Μάνα πολιτισμού, τεχνών, μήτρα Θεογεννήτρα,
- θείων μουσών πλαστούργημα, θείων ερώτων φύτρα-,
αλώβητος στα σπλάχνα σου, πλούτος προϊστορίας,
στ' άντρα σου, φάτνες μυθικές πρωτόγεννης θρησκείας!!!

Ο "Ταύρος ο ουράνιος", φόρτωσε στα "φτερά" του,
την "τρυφερή" **ΕΥΡΩΠΗ** του, τον λάβρο έρωτά του
και "γόνιμη" την έφερε, στο "σπίτι του", στην Κρήτη:
στη Δύση άστρο "ΑΥΓΕΡΙΝΟ", και κείθε ΑΠΟΣΠΕΡΙΤΗ...

***Ο Ζευς, με την πριγκίπισσα, που "κλέβει" απ' τη Φοινίκη,
δείχνει σ' αθάνατους - θνητούς του έρωτα τη νίκη!***

***Ω! Σοφοκλή, πόσο σοφά τον έρωτα στολίζεις!
πόσο ωραία τον υμνείς, τη δύναμή του αγγίζεις
όσο ψηλά κι αν στέκεται, αν τυραννά κι αν καίει...
πάνω από ήρωες, Θεούς, ηρωισμούς και κλέη...***

Γεννάει η Ευρώπη ημίθεους, Μίνωα, Σαρπηδόνα,
τον δικαστή Ραδάμανθη, - θεμέλιο και κολόνα -
πηγή δικαίου αιώνιου του κόσμου και του Άδη,
κριτή σοφό και λαγαρό, στο φώς και στο σκοτάδι!!!

Γύρω Σου ο Τάλως, το "ρομπότ", ο χάλκινος φρουρός Σου
φύλαγε νόμους και ακτές κι ασφάλιζε το βιός Σου.

Από παλαιολιθικά, μες στην αγλή των θρύλων
στάθηκες, γοητευτικός, ΕΡΩΣ εχθρών και φίλων,
γιατί στα μεσοπέλαγα, στο φυσικό Σου κάστρο,
άστραφτε στις επάλξεις του, το λαμπερό Σου άστρο!

Κάτω από τις βουνοκορφές, στα "άντρα", στις σπηλιές Σου,
Θεούς κρατούσες και Θεές, ασπίδα στις γενιές Σου...
Εκεί, σε "Θεικές" σιωπές, Κουρήτες τους φρουρούσαν,
κι όταν τα βρέφη έκλαιγαν τα κρόταλα κτυπούσαν.

*Εκείνους τους αντίλαλους, - κρότους απ' τους **ΚΟΥΡΗΤΕΣ** -
στους κάμπους τους και στα βουνά **ΑΚΟΥΝ ΑΚΟΜΑ ΟΙ ΚΡΗΤΕΣ...***

Μύθοι πολλοί κι ατέλειωτοι κ' οι θρύλοι Σου χιλιάδες
μα και οι αγώνες Σου άπειροι κι' οι ήρωες μυριάδες...
Μετά το Θείο Μίνωα και τον πολιτισμό του
Οι Αχαιοί κ' οι Δωριείς μπήκαν στ' ανάκτορό του.

Η γή Σου βγάζει φειδωλά τα ίχνη των πελμάτων:
πολιτισμών, ηρωισμών, τεχνών κι άλλων θαυμάτων!
Τα ντόπια ήθη και οι λαλιές, πάπυροι, ερείπια, στήλες,
δείχνουνε τρόπους και κλειδιά για ν' ανοιχτούν οι πύλες.

*Σαν κάπως έτσι ανάμικτα, ο μύθος και η αλήθεια
"φυτεύουν" την παράδοση μες των λαών τα στήθια.*

Κι' ήρθε η ιστορική στιγμή με τον Επιμενίδη,
σαν κρίκος για τις εποχές, όσες περάσαν ήδη
με εκείνες που φυτρώνανε πιο καθαρά "ιχνωμένες"
σε πάπυρους, σε μάρμαρα, σ' αγγεία "τυπωμένες"...

Αυτόν τον κρητικό σοφό, τον ποιητή και μάντη,
τον θέλησε η παράδοση, περίλαμπρο διαμάντι.
Στον ύπνο τον αφύσικο, τόσες δεκαετίες,
να κουβεντιάξει με Θεούς, να παίρνει...οδηγίες:

Νά'ναι υπεραιωνόβιος, το "**άλιμον**"(*) να φτιάχνει,
τ' αόρατα μελούμενα με μαντική να ψάχνει,
το άγος το Κυλώνειο των Αθηνών να αίρει,
τον ΠΥΘΑΓΟΡΑ, ο θρύλος του, στο άντρο του να φέρει!

*Κι όσο η σοφία φώτιζε των μύθων την ουσία,
θρύλοι και μύθοι γίνονταν τροφή στην ιστορία.
Με πρώτη ύλη, όσα γραπτά, λαλιές και παραδόσεις,
"πλάστηκε" η κλασική εποχή, Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ!*

Βγαίνεις και τότε στον αφρό: στις Γόρτυνας τους νόμους,
στην πρότυπη "Καλλίπολη"(**), π' άνοιξε μύριους δρόμους
στον κόσμο ο Θεός Πλάτωνας, "δομώντας" πολιτεία
ιδανική, φανταστική, ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΟΥΤΟΠΙΑ!!!

Στην Ελληνιστική εποχή, στις Ρώμης τους αιώνες,
στου Ιησού τη "θύελλα", μ' αλέρωτους χιτώνες,
περήφανα περπάτησες, και με ευχή Κυρίου
βίωσες ήρεμους καιρούς του πρώτου Βυζαντίου.

Ως πούρθαν οι Σαρακηνοί να Σε ταράζουν καίρια,
μα και σ' αυτή τη λαίλαπα δεν σταύρωσες τα χέρια...
Άντεξες στον σκοταδισμό κι ετοιμάζες το χώρο
να υποδεχτείς τ' αδέρφια σου, τον Μέγα Νικηφόρο!

Δυόμισι αιώνες πέρασαν, που η αυτοκρατορία
κρατήθηκε και άντεξε: βία, ραδιουργία
βαρβάρων και σχισματικών, και οι σταυροφορίες
"σκοτώσαν" τις χιλιόχρονες χριστιανικές αξίες...

Ήρθαν σε Σένα Βενετοί, κυρίαρχοι κι αφέντες,
με στόλο από τα Δυτικά που έφερε ο Πουνέντες.
Και με προβιές χριστιανικές ντύσανε το λιοντάρι
για να μη μοιάζει βάρβαρο κι αφήσει τέτοιο αγνάρι.

Μείνανε πράοι, μειλίχιοι, περίπου πέντε αιώνες,
δώσαν, μα πήραν αρκετά από κρητικούς "λειμώνες"...
Αγάπησαν τον τόπο αυτό και άπλωσαν και ρίζες
που "θρέψαν" θαλερούς βλαστούς αλλά και μέρες...γκρίζες.

Στης Στείας Σου κάποιο χωριό, εβλάστησε ο Κορνάρος,
στο Ρέθυμνο ξεπρόβαλε και του Χορτάτζη ο φάρος!
Η ποίηση η "Κρητική", με έρωτα και δράμα,
ήταν δικά τους πλάσματα, ήταν δικό τους θάμα:
Της λεβεντιάς σπαράγματα, πόνων και πόθων κράμα!

Στους στίχους τους ιαμβικούς, δεκαπεντασυλλάβους,
δείχνανε πως τους κρητικούς, δεν τους λογίζαν σκλάβους.
ΑΛΛΑ φορείς της λεβεντιάς, του έρωτα, της φιλίας
γόνους αρχοντικής γενιάς, λαό τιμής κι αξίας.

*Κ' οι Κρητικοί, τους...τίμησαν, πήρανε τους ρυθμούς τους
να "ντύσουν" πόθους, όνειρα, τους πόνους, τους καημούς τους
στις, "δίστιχες" κι ασύγκριτες, χιλιάδες μαντινάδες,
γνήσια τροφή παράδοσης και τραγουδιών μανάδες.*

Στη Δύση, η αναγέννηση άνοιγε τα φτερά της,
μα δώθε η βασιλεύουσα, "φοράει" τα σάβανά της...
Κι Εσύ, στη μέση του γιαλού, στου πέλαγου την άκρη
βλέπεις της μάνας το χαμό και πνίγεσαι στο δάκρυ!!!

Περνούν σχεδόν αιώνες δύο, για νά 'ρθει κι' η σειρά Σου
κι ο Μοροζίνη στην Τουρκιά να δώσει τα κλειδιά Σου.
Δυόμισι αιώνες συναπτούς οι βάρβαροι σε πνίγουν,
πόρτες για λευτεριά χτυπάς μα 'κείνες δεν ανοίγουν!

Ωσπου η ώρα του Θεού, στο λαμπερό Αρκάδι,
εκατοντάδες κρητικούς να στείλει εκεί στον Άδη,
ήρωες και μηνύτορες της λευτεριάς αγγέλους
στην ιστορία, στους λαούς, για την αρχή του τέλους!!!

Αδέσμευτη αγκάλιασες τη λατρευτή Σου μάνα,
στο χάραμα του εικοστού, φέρνοντας και "το μάννα"
- στον κύλικα τον δύσθραυστο, στου έθνους το Λευτέρη - ,
τροφή και φύτρο λευτεριάς στα σκλαβωμένα μέρη...

Κι όταν στο μέγα χαλασμό του νέου παγκοσμίου,
ο φασισμός - η συμφορά της τότε υφηλίου,
καυτή, ουράνια θύελλα χτύπησε το νησί Σου,
χώρες - λαοί υποκλίθηκαν μπρος στην αντίστασή Σου.

*Όποιος διατρέξει το νησί, π' Ανατολή σε Δύση,
πενήντα αιώνων θησαυρούς θα βρεί πούχουν αφήσει
γενιές διακόσιες κρητικών, πολιτισμού γεννήτρες,
φερμένες από θεϊκές, από ΟΥΡΑΝΙΕΣ ΜΗΤΡΕΣ:*

*Στου Ζάκρου το ανάκτορο, στο άντρο του "Δικταίου",
στην αζεπέραστη Κνωσσό, στον κώδικα Δικαίου
της Γόρτυνας στη Μεσαρά και στης Φαιστού πιο κάτω
τον δίσκο της, - με συλλαβές και σύμβολα γεμάτο -,
στο "Ιδαίο" άντρο, το ιερό, που κρύβει ο Ψηλορείτης,
στην Κυδωνία: ΠΡΩΤΗ - ΑΡΧΗ των οικισμών της Κρήτης.*

*Στο κέντρο Της, στον ομφαλό, περήφανο Τ' ΑΡΚΑΔΙ:
Θυσιαστήριο - βωμός, φλόγα μες στο σκοτάδι
της νύχτας του βαρβαρισμού. ΣΥΝΘΗΜΑ και παντιέρα
αρχής αγώνα ένωσης με τη σεπτή μητέρα!!!*

*Διάσπαρτα μνήματα παντού, αντίστασης σημάδια,
ως και σφαγές ομαδικές σε κάμπους, σε λαγκάδια,
του μαύρου φασισμού ντροπές, - "ασέλγειες" στο κορμί Της
το ηρωικό, το αδούλωτο. Μ' αδάμαστη η ψυχή Της!!!*

Όσοι κι αν πέρασαν εχθροί και όσο κι αν σταθήκαν
το φρόνημα των τέκνων Σου αμόλυντο τ' αφήκαν.
Καθάριο, πατριωτικό, περήφανο, ανδρείο,
"ασκούργιαστο", σαν το χρυσό το λαμπερό αγγείο!

Πλήθος του πνεύματος κορφές, της τέχνης Σου οι βιτρίνες
κι' ανόλεθρος ο πλούτος Σου απ' τις σοδειές Σου εκείνες...
Θάταν όμως παράλειψη, τους πρόσφατους αιώνες
να μή φωτίσουμε επαρκώς τρεις διακριτούς πυλώνες"

Τον Γκρέκο, που η τέχνη του πρυτάνευσε στη Δύση,
τον Βενιζέλο που τριπλή Ελλάδα έχει αφήσει
κ' ίσως τον βαρυ-ίσκιωτο τον Νίκο Καζατζάκη...
που οι φλόγες του και οι στάχτες του μπερδεύονται στο..τζάκι.

Η μοίρα Σου Σε θέλησε, σε τρεις Ηπείρους φάρο,
Ο χάροντας σου μήνυσε: " Ποτέ δε θα σε πάρω!!!"
Η φύση σε "πλαστούργησε" ΕΔΕΜ του παραδείσου
Τα πρώτα ουράνια "ΩΣΑΝΑ" σουστείλαν" οι Θεοί Σου!!!

Με τούτη τη λιτή ωδή, - μια ακόμα στους αιώνες -
ένας Σου φίλος - θαυμαστής τολμά να δώσει εικόνες
απ' τα αιώνια βήματα, απ' τους λαμπρούς καιρούς Σου,
έρωτες, δράματα , αρετές του εκλεκτού λαού Σου.

(*). *α). Ο Πλάτων γράφει με δέος για το "Επιμενίδειον άλμιον", την λιτοδίαιτη αγωγή και αυτοπειθαρχία του (Ν. Ανδρουλάκης: ΕΒΔΟΜΗ ΑΙΣΘΗΣΗ). β). Ο Πλούταχος στο "Συμπόσιο των επτά σοφών", συσχετίζει το "άλμιον" του Επιμενίδη με ένα στίχο από "Τα έργα και ημέρες" του Ισιόδου <<Τί μεγάλο όφελος υπάρχει στη μαλάχι και στον ασφόδελο>>. γ). Ο Αντρέα Λέμπεντεφ, αναπληρωτής καθηγητής φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, σε πρόσφατο δημοσίευσμά του για τον Ηράκλειτο, μεταξύ άλλων γράφει << Ο Επιμενίδης, -βιολόγος θεραπευτής- ήταν γνώστης μιας βαθιάς παράδοσης από τον Μινωικό πολιτισμό για τις ιδιότητες των βοτάνων και δημιουργούσε φάρμακα. Αναφέρεται ένα φυτικό φάρμακο του Επιμενίδη, η "άλμιος βρώσις" κατά της πείνας.*

(**). Πέραν του ότι ΚΑΙ η Κρήτη έχει αναφερθεί μεταξύ των περιοχών που αποδίδεται η υποθετική τοποθεσία της "Καλλίπολης" του Πλάτωνα (πιθανόν λόγω και της Γόρτυνας), στο όγδοο κεφάλαιο της Πολιτείας κατά την συζήτηση για τις "φαύλες πολιτείες" διατυπώνεται ευκρινώς ότι:
<< Με την φθορά της αριστοκρατικής πολιτείας, **αυτή μετατρέπεται σε τιμοκρατική, παρόμοια με αυτή που επικρατεί στην Κρήτη και στην Σπάρτη**>>, διευκρινίζοντας ότι " Ο τιμοκρατικός χαρακτήρας είναι εγωκεντρικός, πολεμοχαρής, επιδιώκει τιμές, δόξα και διακρίσεις, πλούτο και ηδονές, ενώ διαχειρίζεται το θυμοειδές μέρος της ψυχής"

Αθήνα, Δεκέμβριος 2019

Δημήτριος. Παν. Τόρβας

Αντιστράτηγος ε.α, επίτιμος Δκτής ΙΧης Μεραρχίας Πεζικού.

**Master of sci./ from Cranfield University. -England/ sch. of Management.
Electronic Engineer**